

Veiligheidsboekje

Hoe wij **bewust**
veilig werken

INHOUD

Voorwoord	3	3 Risico's en maatregelen	12
1 Bewust Veilig werken	4	3.1 Startwerkinstructie	12
1.1 Onze bouwplaatsregels	4	3.2 Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)	13
1.2 Risico's herkennen en beperken	5	3.3 De werkplek	14
1.3 Beoordelen en verbeteren	6	3.4 Het weer	20
1.4 Gedragscode en integriteitsbeleid	7	3.5 Voorbereidende werkzaamheden	22
1.5 Onderaannemers en inleenmedewerkers	8	3.6 Graafwerkzaamheden	24
1.6 Vertrouwenspersonen	8	3.7 Montagewerkzaamheden	26
2 Jouw gezondheid	9	3.8 Gevaarlijke stoffen	30
2.1 Bedrijfshulpverlening	10	4 Extra toelichting op risico's en maatregelen	32
2.2 Ziekmelden	10	4.1 Werken aan of langs de weg	32
2.3 Bedrijfsarts	10	4.2 Werken op bedrijfsterreinen en in de openbare ruimte	33
2.4 Preventiemedewerkers	11	4.3 Materieel, gereedschappen en middelen	33
2.5 Medische geschiktheidsverklaring	11	4.4 Gevaarlijke stoffen	35
2.6 Alcohol en drugs	11	5 Duurzaam ondernemen en zorg voor het milieu	37
		5.1 Zuinig rijden	38
		5.2 Afvalstoffen vervoeren	38

VOORWOORD

Iedereen heeft recht op een veilige werkplek. Van Gelder biedt jou deze veilige werkplek. Dit omdat ik het belangrijk vind dat jij iedere dag veilig én gezond thuiskomt.

Dat doen we door bewust veilig te werken. We zijn ons bewust van de risico's die er op ons werk zijn. En we weten hoe we deze kunnen beperken. Of liever: hoe we deze kunnen voorkomen. Veiligheid is voor Van Gelder ontzettend belangrijk. Om die reden hebben we 'we werken bewust veilig' meegenomen als leidend principe binnen onze organisatie.

We helpen jou bewust te worden van de risico's door bijvoorbeeld een toolbox en een startwerkinstructie te geven. Hierdoor leer jij uiteindelijk zelf de risico's te herkennen. Denk bijvoorbeeld aan de Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) die je uitvoert voordat je aan het werk gaat. Wanneer het werk niet veilig kan, ga je niet aan de slag. Samen met je leidinggevende neem je dan de maatregelen om de risico's te beperken.

Ik vind het belangrijk om met elkaar veilig te werken. Dus als collega's en met onderaannemers, zzp'ers, leveranciers en meer. Want veilig werken doe je niet alleen, maar samen. Kan ik op jou rekenen?

Henri van der Kamp
Algemeen directeur Van Gelder Groep

1 Bewust Veilig werken

Om veilig te werken houden we ons aan een aantal regels. Regels die we zelf hebben opgesteld en die we hebben samengevoegd met regels die ons door anderen worden opgelegd. Dit boekje informeert je daarover.

In dit boekje hebben we het over risico's en maatregelen. Een risico is iets wat kan gebeuren als gevolg van een gevaar. Denk bijvoorbeeld aan gehoorschade omdat je vaak werkt in een lawaaiige omgeving. Een maatregel helpt het risico te verminderen. Je gaat bijvoorbeeld minder lang in een lawaaiige omgeving werken of je draagt gehoorbescherming om het risico op gehoorschade te verminderen.

1.1 Onze bouwplaatsregels

Binnen Van Gelder werken we bewust veilig door ons te houden aan de vijf pijlers die zijn uitgewerkt in de volgende bouwplaatsregels:

- Grondbeginselen (de basis)
We werken altijd met toestemming binnen het afgezette werkgebied en volgens de startwerkinstructie.
- Betrokkenheid
We spreken elkaar aan op veiligheid en kijken naar elkaar om.
- Vakmanschap
We werken altijd met geschikte en gekeurde gereedschappen en machines.
- Uitstraling
De bouwplaats, het materieel en wijzelf zien er netjes uit.
- Informeren
We melden onveilige situaties en (bijna) ongevallen altijd.

1.2 Risico's herkennen en beperken

Elk werk brengt andere risico's met zich mee. Om deze te herkennen, te beperken en ons daar bewust van te zijn, passen we een aantal vaste maatregelen toe.

Herkennen:

- In een startwerkinstructie vertelt de uitvoerder welke risico's er op het project zijn. En hoe je deze kunt beperken. Zorg ervoor dat je deze instructie hebt gehad.
- Met de Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) controleer je of je veilig aan het werk kan. Dit doe je voordat je met het werk begint. Kan het niet veilig? Dan ga je niet aan het werk en informeer je de uitvoerder.
- Tijdens een toolboxoverleg worden onderwerpen over veiligheid extra uitgelegd. Alle Van Gelder-collega's moeten deelnemen aan deze toolboxoverleggen.
- Kunnen er tijdens een project andere risico's ontstaan dan de standaard risico's? Dan wordt er een Taak Risico Analyse (TRA) gemaakt. De werkzaamheden worden dan onder een 'vergrootglas' gelegd om zo de risico's te herkennen en te beperken. De TRA is een onderdeel van het V&G-plan.

Beperken:

- Door het dragen van je persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beperk je de kans op en de mate van verwondingen. Welke PBM's je moet dragen, hangt af van jouw werk en de werklocatie. Wanneer je in dienst komt, krijg je de juiste PBM's voor jouw werk. Draag in ieder geval altijd je veiligheidsschoenen (met stalen neus/S3-zool), veiligheidshesje of -jas. Wanneer de opdrachtgever dat verplicht of wanneer je bij een kraan werkt, draag je een helm. Bij Van Gelder Kabel-, Leiding- en Montagewerken en Van Gelder Rail geldt dat je overal de helm draagt (helmplicht).
- Met een werkplekinspectie controleert een leidinggevende iedere maand of het project volgens de regels wordt uitgevoerd. Zo verbeteren we onze veiligheid en beperken we incidenten en (bijna) ongevallen.

- Een andere manier om onze veiligheid te verbeteren is het doen van een management-observatie. Een directeur of projectleider kijkt naar de veiligheidshouding en –gedrag en kijkt naar verbeteringen die we ook op andere projecten kunnen inzetten.
- Gevaarlijke situaties, (bijna) ongevallen of verbeterpunten delen we via een KAM-melding. Van deze meldingen leren we en kunnen we betere maatregelen nemen om ongevallen te voorkomen.
- Werk je op een project? Dan moet je een VCA-diploma hebben. Leidinggevenden hebben een VCA VOL-diploma. Voor specifieke taken gelden vaak meerdere opleidingsvoorschriften. Denk bijvoorbeeld aan:
  - Werken aan of langs de weg
  - Werken in verontreinigde grond
  - Werken met elektra
  - Werken in besloten ruimtes
  - Besturen van een heftruck

Je mag alleen taken uitvoeren (en materieel en materiaal gebruiken) waarvoor je bent opgeleid. Voor meer informatie over opleidingen kun je terecht bij je leidinggevende.

Op de bouwplaats heb je altijd een legitimatiebewijs bij je.

Collega's buiten de Europese Economische Regio (EER) en Zwitserland, moeten volgens de Wet Arbeid Vreemdelingen aan kunnen tonen dat zij aan het werk mogen.

1.3 Beoordelen en verbeteren

Meerdere keren per jaar voert de KAM-afdeling interne audits uit. Tijdens deze audits wordt beoordeeld of we werken volgens de bedrijfsprocessen, of we ons houden aan de afspraken van opdrachtgevers en of er verbeteringen zijn in de manier van werken van Van Gelder.

Externe audit

Ook worden er externe audits uitgevoerd. Iemand van buiten Van Gelder beoordeelt dan of we volgens de afspraken werken en of we nog certificaatwaardig zijn. Denk bijvoorbeeld aan de veiligheidsladder, VCA en ISO 9001.

Belonen

Veilig werken wordt beoordeeld en beloond. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens jouw functioneringsgesprek. Daarnaast reiken we regelmatig een veiligheidsbeloning uit. Deze ontvangt de collega of het team die de beste melding heeft gedaan. Of die voor de veiligste optie heeft gekozen of het veiligste project heeft.

1.4 Gedragscode en integriteitsbeleid

Hoe gaan we met elkaar om? En wat mag wel en wat mag niet? Dit alles staat in onze gedragscode en integriteitsbeleid. Hiermee zorgen we er samen voor dat we op een veilige en juiste wijze met de normen en waarden van Van Gelder en onze maatschappij omgaan.

De complete gedragscode en integriteitsbeleid vind je op het BMS. Dit is het systeem waar Van Gelder mee werkt en waar je documenten vindt over hoe wij onze werkzaamheden uitvoeren en documenten die je daarvoor eventueel moet invullen. Door ons hieraan te houden, werken we volgens de normen, wet- en regelgeving en voeren we ons werk efficiënt uit en blijven we ons verbeteren.

Houd je je niet aan de gedragscode en het integriteitsbeleid? Dan heeft dat gevolgen. Afhankelijk van de overtreding krijg je een:

- Mondelinge waarschuwing
- Schriftelijke waarschuwing
- Schorsing, met of zonder salaris
- Een arbeidsovereenkomst eindigen
- Ontslag op staande voet

Bij een strafbaar feit wordt er aangifte gedaan. Heb je schade veroorzaakt? Dan kan er worden besloten om dit op jou te verhalen.

1.5 Onderaannemers en inleenmedewerkers

De Van Gelder-regels gelden ook voor onderaannemers en inleenmedewerkers. Is er sprake van een overtreding? Dan kan er besloten worden dat de medewerker de bouwplaats niet meer op mag.

1.6 Vertrouwenspersonen

Situaties waarin jij je onveilig voelt proberen we zoveel mogelijk te voorkomen. Toch kan het gebeuren dat jij je onveilig of onprettig voelt. Je kunt dit dan bespreken met je leidinggevende of HR-adviseur. Vind je dat lastig of heb je behoefte aan een luisterend oor? Neem dan contact op met één van de vertrouwenspersonen van Van Gelder. Zij staan voor je klaar en gaan vertrouwelijk met jouw informatie om. Wie de vertrouwenspersonen zijn, vind je op het intranet vindvangelder.nl.

2 Jouw gezondheid

Naast jouw veiligheid vinden wij jouw gezondheid ook belangrijk bij Van Gelder. Wij zorgen bijvoorbeeld voor PBM's om gezondheidsschade te beperken en voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan het dragen van gehoorbescherming.

Ons werk is fysiek belastend. Denk bijvoorbeeld aan grond- en straatwerk, laden en lossen van materieel en materiaal en opruimwerkzaamheden. We tillen, duwen, trekken, werken lang op onze knieën, staan lang en voeren dezelfde handelingen steeds opnieuw uit. Om fysieke belasting en gezondheidsschade te beperken kun je op een aantal dingen letten:

- Til niet meer dan 23 kilo en duw en trek niet meer dan 20 kilo. Houd bij deze handelingen je rug zoveel mogelijk recht. En draai vanuit je voeten en niet vanuit je rug.
- Til met twee personen of gebruik tilhulpmiddelen wanneer het tilgewicht hoger is dan 23 kilo.
Straatstenen mogen niet zwaarder zijn dan 4 kilo en tegels die handmatig worden geplaatst, mogen niet zwaarder zijn dan 9,5 kilo.
- Zorg dat je niet te ver moet reiken naar middelen. De maximale reikafstand is 45 centimeter.
- Gebruik extra PBM zoals handschoenen en kniebeschermers.
- Voer niet meer dan twee uur per dag dezelfde werkzaamheden uit. Neem een korte pauze of neem een andere houding aan. Dit geldt ook voor het beeldschermgebruik: doe dit niet langer dan twee uur aaneengesloten.

2.1 Bedrijfs hulpverlening

Bij Van Gelder hebben we bedrijfshulpverleners (BHV). Zij handelen direct bij een nood-situatie om jou en anderen snel in veiligheid te brengen. Een BHV'er weet hoe hij of zij moet handelen bij een ongeval, brand of calamiteit. Volg daarom altijd de aanwijzingen van een BHV'er op.

Op de alarmkaart in de keet staat wie de BHV'er is. Op alle werklocaties is een verband-trommel en brandblusser aanwezig. Op de grotere kantoorlocaties is een bedrijfsnood-plan aanwezig.

2.2 Ziekmelden

Ben je ziek? Bel dan voordat je begint met het werk je leidinggevende. Bel daarna je HR-adviseur. Laat je HR-adviseur ook weten wanneer je verwacht weer beter te zijn. Ben je in de vakantie ziek of word je dan weer beter? Laat dit dan ook weten aan je HR-adviseur. Inleenmedewerkers melden zich ziek en beter bij hun leidinggevende.

2.3 Bedrijfsarts

Bij Van Gelder hebben we een bedrijfsarts die ons adviseert welke maatregelen helpen bij een veilige en gezonde werkplek. Hiermee willen we ziekte voorkomen. Ben je voor langere tijd ziek? Dan geeft de bedrijfsarts jou en ons advies wanneer en hoe jij weer aan het werk kunt. Samen met jouw HR-adviseur kun je een afspraak bij de bedrijfsarts maken. Je mag ook zelf met hem contact opnemen via 085 047 30 09.

Gebruik je medicijnen die jouw reactievermogen verminderen (zie daarvoor de bijsluiter)? Geef dit dan aan bij jouw leidinggevende en de bedrijfsarts en kom samen tot een veilige oplossing.

2.4 Preventiemedewerkers

Binnen Van Gelder zijn er preventiemedewerkers die ons ondersteunen bij de zorg voor onze dagelijkse veiligheid en gezondheid. Zie het intranet vindvangelder.nl wie dat zijn.

2.5 Medische geschiktheidsverklaring

Wanneer je bodemsaneringen uitvoert, moet je medisch gekeurd zijn. Is dit in orde? Dan ontvang je een medische geschiktheidsverklaring. Deze is één jaar geldig.

2.6 Alcohol en drugs

Het gebruik van alcohol of drugs brengt risico's met zich mee. Het risico op een ongeval neemt bijvoorbeeld toe. Daarom is het gebruik van alcohol en drugs tijdens het werk niet toegestaan. Ook onder invloed zijn van alcohol en drugs tijdens het werk is niet toegestaan.

3 Risico's en maatregelen

Elk werk heeft andere risico's. Hieronder leggen wij – voor de veelvoorkomende werkzaamheden – in detail uit welke risico's er bij welk werk zijn. En welke maatregelen we daartegen kunnen nemen. Deze komen uit de Bedrijfs Risico-Inventarisatie & Evaluatie (BRI&E). Bekijk voor alle andere situaties de Project Risico-Inventarisatie & Evaluatie (PRI&E) uit het V&G-plan. Wanneer het nodig is, worden hierin ook andere maatregelen opgenomen om de veiligheid op een specifiek project vast te houden. Deze kunnen anders zijn dan in dit veiligheidsboekje staan.

3.1 Startwerkinstructie

Voordat je begint met het werk begint, krijg je een startwerkinstructie. De uitvoerder:

- Laat de alarmkaart zien.
- Bespreekt de KLIC en eventueel de Eis Voorzorgsmaatregelen (EV).
De KLIC-melding en eventueel de EV moeten digitaal (telefoon of tablet) aanwezig zijn bij de medewerkers die in de sleuf werken.
- Legt uit wat je moet doen wanneer je asbest(verdachte)materialen, vreemde geuren en kleuren of puin in de bodem tegenkomt.
- Geeft aan welke PBM je moet dragen.
- Geeft aan hoe de afzettingen moeten staan.
- Legt overige projectspecifieke risico's uit het V&G-plan uit. Denk bijvoorbeeld aan omgevingsrisico's.
- Benadrukt het doen van de LMRA.

3.2 De Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

Ga je aan het werk? Doe dan (zo vaak als nodig) de LMRA.

Deze bestaat uit de volgende vragen:

- Weet ik wat ik moet doen?
- Heb ik hiervoor de juiste informatie en gereedschappen?
- Draag ik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)?
- Is mijn werkplek veilig voor mijzelf, collega's en anderen in de omgeving?

Is het antwoord op één van de vragen (of vaker) nee? Begin dan niet met het werk, maar overleg met je leidinggevende welke maatregelen je moet nemen.

3.3 DE WERKPLEK

Wat

Risico's

Aan of langs de weg

Aanrijding

Veel geluid

Met en bij werkverkeer

Aanrijding

Veel geluid
Uitlaatgassen

Aan of langs het spoor

Risico op elektrocutie
Aanrijding

Bij het water

Vallen en verdrinken

Maatregelen

- Verkeersmaatregelen (wegafzettingen) neerzetten volgens de CROW96
  - Training veilig werken langs de weg volgen
  - Verkeersregelaars inzetten, het verkeer niet zelf regelen
  - Afzettingen regelmatig controleren
  - Reflecterende kleding dragen (NEN20471)
  - Gehoorbescherming dragen
-
- Reflecterende kleding dragen (NEN20471)
  - Zie jij mij, zie ik jou: maak oogcontact met de chauffeur of machinist
  - Fysieke afscherming tussen collega en materieel gebruiken
  - Gehoorbescherming dragen
  - Emissievrij/-arm materieel inzetten
-
- Een geldig Digitaal Veiligheidspaspoort (DVP) bezitten en meenemen
  - Reflecterende kleding (inclusief lange broek) dragen (NEN20471)
  - Fysieke afscherming gebruiken
-
- Fysieke afscherming plaatsen
  - Reddingsvest dragen
  - Valbeveiliging dragen

Wat**Risico's**

Op hoogte of bij een
diepe ontgraving

Vallen van hoogte

Verontreinigde grond

Schade aan gezondheid door inademen of
aanraken (vluchtige) stoffen

Milieuschade

Asbestbeheer

In veel lawaai

Gehoorschade

In een besloten ruimte

Elektrocutie

Brand- en explosiegevaar

Zuurstoftekort

Maatregelen

- Afscherming zoals hekwerk en/of leuningën toepassen
  - Valbeveiliging en helm dragen
-
- CROW400 aanhouden
  - Jaarlijks door arts medisch laten keuren op blootstelling (conform klasse A/B/C)
  - Projectspecifieke maatregelen uit het V&G-saneringsplan (uitvoeringsfase) doornemen
  - Extra PBM dragen: adembescherming en handschoenen
  - Verontreinigde grond afvoeren naar erkende verwerker
  - Training asbestherkenning volgen
-
- Stille machine gebruiken
  - Machines verder weg zetten
  - Werktijden aanpassen
  - Gehoorbescherming dragen (vanaf 85 DB(A) verplicht)
-
- Werkvergunning verplicht
  - Toezichthouder (mangatwacht) inzetten
  - Gereedschap gebruiken dat werkt op veilige spanning of accu
  - Leidingen loskoppelen en afbinden
  - De ruimte moet netjes en droog zijn
  - BHV-plan opstellen
  - Extra PBM dragen: ademhalingsbescherming
  - Zorgen voor voldoende luchtverversing

Wat**Risico's**

Elektrische installaties
(laag,- midden- en
hoogspanning)

Elektrocutie

Alleen werken

Geen snelle hulp in geval van nood aanwezig

Werken met materiaal,
materieel en gereedschap

Beknelling
Amputatie

Maatregelen

- Werken volgens de
  - NEN 3140
  - NEN 1010 (laagspanning)
  - NEN 1041 (hoogspanning)
  - NEN 50110-1
  - RLN 00128 (spoor)
  - Alleen opgeleide en bevoegde collega's mogen de werkzaamheden aan deze installaties uitvoeren
  - Dubbel geïsoleerd elektrisch handgereedschap gebruiken
-
- Aan- en afmelden bij uitvoerder
  - Afspraken met de uitvoerder maken
  - Telefoon of portofoon meenemen
-
- Volgen van instructies of gebruiksaanwijzing
  - Afstand houden van bewegende delen
  - Opletten waar je je handen/voeten plaatst
  - Gebruik van juiste PBM's
  - Het doen van de LMRA

3.4 HET WEER

Wat

Risico's

Regen

Uitgliden en vallen
Aanrijding

Mist

Aanrijding

Vorst

Uitgliden en vallen

Bevriezing

Hijsmiddelen die kapotgaan

Hitte

Schade aan de huid
Flauwvallen

Onweer

Elektrocutie

Harde wind

Wegwaaiende of vallende materialen en gereedschappen
Schade aan het materiaal of gereedschappen

Oplossingen

- Reflecterende kleding dragen (NEN20471)
  - Zorgen voor een opgeruimde werkplek
- Werken volgens de CROW 96
  - Reflecterende kleding dragen
- Zout of zand strooien
  - Zorgen voor een opgeruimde werkplek
  - Extra PBM dragen
  - Werktijden aanpassen
  - Hijslasten beperken
- Zonnebrand gebruiken
  - Extra PBM dragen: kleding met lange mouwen en een pet met nekflap
  - Werktijden aanpassen en extra pauze nemen
  - Voldoende water drinken
- Leg het werk tijdelijk stil
  - Blijf uit de buurt van hekken, steigers en lichtmasten
- Bij windkracht 6 het werk stoppen
  - Hekwerk vastzetten
  - Materiaal, materieel en gereedschap opbergen

3.5 VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

Wat

Risico's

Uitzetwerkzaamheden

Aanrijding
Uitgliden en verstappen
Vallen van hoogte

Sloop- en
opruimwerkzaamheden

Lichamelijk letsel, zoals snijden en schaven en
andere verwondingen
Vallen van hoogte
Werken met een kettingzaag
Wegspringend puin
Milieubelasting
Afvalstoffen scheiden

Oplossingen

- Werken volgens de CROW 96
  - Reflecterende kleding dragen (NEN20471)
  - Extra PBM dragen: valbeveiliging
-
- Extra PBM dragen: gelaatbescherming, gehoorbescherming, veiligheidsbril, veiligheidsschoen (S3) en valbeveiliging
  - Afscherming zoals hekwerk en/of leuning toepassen
-
- Afvalstoffen gescheiden opslaan en afvoeren

3.6 GRAAFWERKZAAMHEDEN

Wat

Risico's

Graafwerkzaamheden

Bedelving

Vallen en struikelen

Stofhinder

Niet Gesprongen Explosieven (NGE)

Asbest

Bodemverontreiniging

Graven in de buurt van
kabels en leidingen

Graafschade

Kortsluiting

Brand- en explosiegevaar

Oplossingen

- Uitgangspunt is de CROW 335
  - Ontgraven onder veilig talud of grondkerende voorziening toepassen
  - Hoogteverschillen beperken
  - Putten en sleuven afzetten
  - Werkplek opgeruimd houden
  - Sproeien bij hinder/stofvorming
  - Stoppen met het werk en een deskundige inzetten wanneer je onverwachts NGE tegenkomt
  - Specifiek V&G-plan opstellen
  - Onderzoek door deskundige laten uitvoeren wanneer je dit onverwachts tegenkomt
  - Training asbestherkenning volgen
-
- Werken volgens:
    - de basishygiëne en CROW 500
    - de WIBON
    - de instructiekaart zorgvuldig graven
  - KLIC-melding doornemen
  - Afspraken met de netbeheerder maken en de Eis Voorzorgsmaatregel volgen
  - Proefsleuven graven
  - Kabels en leidingen wanneer nodig druk- en spanningsloos laten maken door de netbeheerder

Wat**Risico's**

Kabels en leidingen
aanbrengen

Letsel door bijvoorbeeld snijwerkzaamheden
Schade aan de gezondheid door gevaarlijke stoffen,
zoals biologische agentia 'bacteriën en virussen'
(rioolwerk)
Bedelving
Werken met (pers)druk
Bedwelming

3.7 MONTAGEWERKZAAMHEDEN

Wat**Risico's**

Montagewerkzaamheden

Elektrocutie

Asbest tegenkomen

Oplossingen

- Extra PBM dragen: veiligheidshandschoenen
- Werken volgens de eisen uit de Basishygiëne

- Graven onder veilig talud of met grondkerende voorzieningen
- Afpersen volgens de instructies
- Het riool ontluichten en laten meten op O₂ en H₂S voor betreden bestaande riool

Oplossingen

- Spanningsloos werken, tenzij je voldoet aan de NEN 1010
- Werken volgens de Bedrijfsvoering van Elektrische Installaties (BEI)
- Extra PBM dragen: handschoenen en adembescherming
- Stoppen met het werk en een deskundige inschakelen
- Training asbestherkenning volgen

Wat**Risico's**

Aanbrengen elementverharding
inclusief verdichten

Lichamelijke schade door overbelasting, zowel
direct als op de lange termijn

Gehoorschade
Trillingschade

Stofvorming

Oogletsel

Las-, snij- en
slijpwerkzaamheden

Oogletsel

Gehoorbeschadiging
Stof- en dampvorming

Hijs- en hefwerkzaamheden

Geraakt worden door vallende of bewegende delen

Oplossingen

- Machinaal tillen en straten
  - Niet meer dan 23 kilo tillen.
  - Bij meer dan 23 kilo, met twee personen de last tillen
  - Gehoorbescherming dragen
  - Trillingvrij materieel gebruiken
  - Extra PBM dragen: trillingdempende handschoenen
  - Tijdig wisselen van taak
  - Sproeien bij hinder/stofvorming
  - Extra PBM dragen: stofmasker
  - Extra PBM dragen: veiligheidsbril
- Bij lassen laskleding en laskap dragen
  - Extra PBM dragen: veiligheidsbril
  - Extra PBM dragen: gehoorbescherming
  - Afzuiging toepassen en stofmasker dragen
- Buiten het draaibereik blijven en niet onder hijslast gaan staan
  - Binnen het draaibereik en de hijslast de veiligheidshelm dragen
  - Hijslasten op een juiste wijze opslaan met de daarvoor bestemde en gecertificeerde hijsmiddelen
  - Bij windkracht 6 of hoger geen hijswerkzaamheden uitvoeren

3.8 GEVAARLIJKE STOFFEN

Wat

Risico's

Gevaarlijke stoffen

Schade aan gezondheid
Schade aan milieu

Stof, kwarts en asbest

Stofvorming
Schade aan gezondheid
Schade aan milieu

Oplossingen

- Product Informatie Bladen doornemen
  - Extra PBM dragen: handschoenen, oog- en adembescherming wanneer dit staat in het Product Informatie Blad
  - Gasolietanks moeten voorzien zijn van een lekbak of dubbelwandig zijn
  - Maak gebruik van een milieukit
  - Voorraad meer dan 50 liter opslaan in een vloeistofdichte lekbak
-
- Bandenzaag met watertoevoer gebruiken
  - Stofafzuiging gebruiken
  - Extra PBM dragen: adembescherming en oogbescherming (ruimzichtbril)

4 Extra toelichting op risico's en maatregelen

Een aantal risico's en maatregelen dat in het vorige hoofdstuk staat, leggen wij hieronder uitgebreider uit.

4.1 Werken aan of langs de weg

Bijna alle projecten worden aan of langs de weg uitgevoerd. Om de risico's te verminderen, proberen we de weg zoveel mogelijk af te sluiten. Maar dat is niet altijd mogelijk. Daarom is het nodig om de training 'veilig werken langs de weg' te volgen. Hierdoor:

- Heb je kennis van de algemene voorschriften en richtlijnen van de CROW 96.
- Zet je wegafzettingen volgens de CROW 96.
- Kun je inschatten welke risico's kunnen gebeuren bij het plaatsen en verwijderen van wegafzettingen.
- Weet je welke risico's er binnen het werkvak kunnen gebeuren.
- Weet je je te verplaatsen in bijvoorbeeld de automobilist of fietser om te beoordelen of de wegafzettingen ook voor hen begrijpelijk zijn.
- Controleer je regelmatig de wegafzettingen en weet je deze te herstellen wanneer het niet voldoet aan de CROW 96.
- Plaats je auto's en keten binnen de afzetting met de rijrichting mee.
- Houd je je aan de voorgeschreven 60 centimeter vrij ruimte en gebruik je deze ruimte niet om voertuigen te parkeren of materiaal op te slaan.
- Weet je dat je zichtbaar moet blijven: je draagt (schone) oranje reflecterende bovenkleding, eventueel aangevuld met een reflecterende broek. Werken we voor Rijkswaterstaat (RWS) dan is het dragen van een reflecterende broek verplicht. Ook bij Van Gelder Rail is een reflecterende broek verplicht.

4.2 Werken op bedrijfsterreinen en in de openbare ruimte

Werken we op bedrijfsterreinen, dan houden we ons aan de regels die daar gelden. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat je extra PBM moet dragen. Daarnaast zijn we meestal aan het werk in de openbare ruimte en daarin zijn we te gast. Hier moeten we de maatregelen nemen om de omgevingsrisico's van de werklocatie te beperken en voorkomen. Controleer hiervoor het V&G-plan projectspecifieke risico's en doe altijd de LMRA.

4.3 Materieel, gereedschappen en middelen

Wanneer je werkt met of bij materieel brengt dat risico's met zich mee.

Om deze risico's te beperken, gelden de volgende richtlijnen:

- Gebruik materieel, gereedschappen en middelen alleen waar deze voor bedoeld zijn.
- Bedien alleen een machine als je hier een opleiding of training voor hebt gehad.
- De beveiliging op machines moet heel blijven.
- Probeer zoveel mogelijk buiten het draaibereik van een kraan te blijven. Is dit niet mogelijk? Draag dan de helm. Voor Van Gelder Kabel-, Leiding- en Montagewerken en Van Gelder Rail geldt dat de helm altijd gedragen moet worden.
- Gebruik alleen passende hulpstukken die voldoen aan de VCA-keuring.
- Zorg ervoor dat de machinist je altijd kan zien: loop naar de machine via de cabinezijde en maak oogcontact met de machinist. Blijf altijd naast een achteruitrijdende machine staan en houd een veilige afstand.
- De machine krijgt jaarlijks een keuring, maar kijk zelf ook iedere dag de machine even na. Problemen? Meld deze dan bij de Materieeldienst van Van Gelder.
- Werk alleen met materieel dat een achteruitrijdsignaal (eventueel aangevuld met een camera) heeft.
- Houd je altijd aan de toegestane maximale belading. Houd ook rekening met overstort: lading kan van een vrachtwagen vallen.
- Parkeer auto's en machines op een veilige plek.
- Probeer zoveel mogelijk vooruit te rijden in plaats van achteruit en rijd altijd stapvoets.

Hijsmiddelen

Om materialen veilig te hijsen is kennis over het juiste gebruik daarvan belangrijk. Dit voorkomt dat lasten tijdens het hijsen uit de kraan vallen. Daarom:

- Mag je alleen gecertificeerde hijsmiddelen gebruiken.
- Mag de keuringsdatum niet verstreken zijn. Deze datum staat op een sticker, label of herken je aan de kleurcodering. De betekenis hiervan kun je opvragen bij de Materieeldienst van Van Gelder.
- Mag je met hijsmiddelen alleen hijsen. Ga je ermee trekken, dan mag je het hijsmiddel niet meer gebruiken. Is dit laatste gebeurd? Laat het de Materieeldienst van Van Gelder weten en zorg ervoor dat niemand het hijsmiddel meer kan gebruiken.
- Moet je hijsmiddelen jaarlijks laten controleren door een deskundige.
- Mag je hijswerkzaamheden bij windkracht 6 of hoger niet meer uitvoeren.

Elektrisch gereedschap

Werk je met elektrisch gereedschap? Dan gelden daarvoor de volgende regels:

- Lees altijd eerst de gebruiksaanwijzing als je niet bekend bent met het gereedschap.
- Verwijder nooit de veiligheidsvoorzieningen van het gereedschap.
- Werk alleen met gereedschap dat voorzien is van een geldige keuringssticker. Gebruik dus geen versleten of afgekeurd gereedschap.
- Controleer voor het gebruik de voedingskabel.
- Gebruik de PBM's die op de pictogrammen staan. Loshangende kleding, sieraden of haren kunnen door draaiende delen gegrepen worden.
- Controleer voor het werk of door de werkzaamheden geen andere delen of leidingen beschadigd worden.
- Houd het gereedschap altijd met twee handen vast.
- Trek nooit de stekker aan de voedingskabel uit de contactdoos.
- Laat het gereedschap nooit onbeheerd achter.
- Stop het gereedschap na gebruik op in de daarvoor bestemde koffer of kist.

Materiaal opslaan

Om te voorkomen dat collega's of derden onder materialen terechtkomen, gelden de volgende maatregelen:

- Sla materialen zoveel mogelijk op binnen de bouwhekken of een afsluitbaar terrein.
- Sla materialen niet op naast een loop- of rijroute en rondom bomen.
- Stapel stenen niet hoger dan twee meter.
- Houd bij de opslag minimaal 60 centimeter vrije ruimte aan.
- Zet buizen en kabelhaspels vast, zodat deze niet weggrollen.
- Zorg ervoor dat derden, zoals kinderen, geen gevaar lopen.

4.4 Gevaarlijke stoffen

Wanneer je werkt met gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld gasolie) gebruiken we Product Veiligheids Informatiebladen. Hierin staan de risico's die er zijn wanneer je met gevaarlijke stoffen in aanraking komt. Ook staan hierin de PBM's die je moet dragen en wat je moet doen bij calamiteiten.

Bij bodemsaneringen is het belangrijk om, samen met de KAM-afdeling, te kijken naar eventuele extra maatregelen. De Product Veiligheids Informatiebladen van de gevaarlijke stoffen die op dit werk aanwezig zijn, zijn toegevoegd in het V&G-plan uitvoeringsfase saneringen. Zorg ervoor dat je tijdens de startwerkinstructie hiervan op de hoogte wordt gebracht.

Stof, kwarts, chroom6 en asbest

Stofvorming geeft hinder. Fijnstof, kwarts, chroom6 en asbest kunnen leiden tot ernstige gezondheidsklachten. Daarom is het goed om iedere vorm van stofvorming te voorkomen. Houd je daarom aan de volgende punten om stofvorming en gezondheidsschade te voorkomen:

- Gebruik alleen een bandenzaag met goede watertoevoer.
- Gebruik stofafzuiging.
- Draag adem-, gehoor- en oogbescherming (ruimzichtbril).

Bij asbest in de grond gelden andere maatregelen dan voor asbest in gebouwen. In het algemeen geldt dat je niet zonder toestemming werkzaamheden op asbestverdachte locaties mag uitvoeren. Vermoed je dat er sprake is van asbest? Meld dit dan meteen bij je leidinggevende.

5 Duurzaam ondernemen en zorg voor het milieu

Duurzaam ondernemen is een van de strategische pijlers binnen Van Gelder. In 2030 willen we 100 procent klimaatneutraal zijn. Daarom werken we steeds vaker emissieloos, werken we mee aan de bouw van windmolens en zonneparken en nemen we velen andere initiatieven.

Ook jij kunt bijdragen aan een duurzamere leefomgeving. We geven je een aantal tips:

- Rijd niet onnodig heen en weer. Zorg voor een goede voorbereiding.
- Zet materieel en machines uit wanneer je ze niet gebruikt.
- Laat het licht niet onnodig aanstaan.
- Voorkom stofwolken door nat te zagen.
- Voorzie (gasolie)tanks van een lekbak of zorg dat ze dubbelwandig zijn.
- Voorkom lekken/morsen wanneer je materieel gaat aftanken. Maak bij een calamiteit gebruik van de Milieukit.
- Sla gevaarlijke stoffen en jerrycans op in een vloeistofdichte lekbak als de werkvoorraad meer dan 50 liter is.
- Maak op jerrycans en vaten inzichtelijk wat er in zit.
- Tank gereedschappen en klein materieel (die aangedreven worden met een benzine-motor) met alkylaatbrandstof, bijvoorbeeld Aspen.
- Sla grotere voorraden van smeermiddelen centraal op.

5.1 Zuinig rijden

Een andere bijdrage die je kunt leveren is zuinig rijden. Zo verminder je de CO₂-uitstoot en dat doe je zo:

- Schakel zo vroeg mogelijk naar een hogere versnelling.
- Nader je een kruispunt, verkeerslicht of een scherpe bocht? Neem gas terug en laat de auto uitrollen.
- Trek geleidelijk op. Zo bespaar je brandstof, maar het is ook beter voor je banden.
- Moet je wachten voor een openstaande brug of spoorwegovergang? Doe dan de motor uit.
- Houd de snelheid constant. Dat doe je door minder te remmen en gas te geven. Gebruik eventueel de cruise control.
- Controleer regelmatig de bandenspanning.
- Gebruik zo min mogelijk de airco. Deze laat namelijk de CO₂-uitstoot toenemen.

5.2 Afvalstoffen vervoeren

Afvalstoffenbeheer valt onder de strenge wetgeving van de Wet Milieubeheer.

Afval moet beheerst afgevoerd worden:

- Vrijgekomen afvalstoffen moeten gescheiden worden verzameld. Gebruik hiervoor afvalcontainers, -vaten en overige voorzieningen.
- Afvalstoffen (voorzien van een afvalstroomnummer) moeten afgevoerd worden naar een erkende bewerker of verwerker.
- Bij elk afvaltransport (voorzien van een afvalstroomnummer) hoort een ingevulde begeleidingsbrief.
- Gemorst afval moet met de juiste middelen worden opgeruimd. Ruim de lekkage zo snel mogelijk op.

Wil je meer informatie over onze bouwplaatsregels of heb je vragen?
Dan kun je terecht bij onze KAM-afdeling:

088 115 40 00

kam@vangelder.com

vangelder.com

© Copyright Van Gelder Groep

v2 01-10-2022